

REFERAT Beskæftigelses- og Socialudvalget 2022-2025 d. 17-05-2022

Mødedato Tirsdag d. 17. maj 2022 kl. 08:30

Mødested Phønix, Schacksgade 39, 5000 Odense C

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Vedtægtsændring for bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne.....	4
Konklusioner fra advokatundersøgelsen af foreningen Søstre mod Vold og Kontrol.....	6
Ankestyrelsens praksisundersøgelse om sanktioner.....	10
B-sag: Beslutning om tilbud om helbredsundersøgelse til nyankomne flygtninge.....	14
B-sag: Proces for udmøntning af Ekspertgruppens anbefalinger til bandeindsatsen.....	17
C-sag: Status på arbejde med effektiviseringer.....	19
C-sag: Måltal for søgningen til ungdomsuddannelser for elever i grundskolens 9. og 10. klasse.....	21
C-sag: Drøftelse af beskæftigelsespolitik, Beskæftigelsesplan 2023-2024 og udvalgsmaal.....	23
C-sag: Hovedgreb i udviklingen af Fremtidens Vollsmose.....	25
D-sag: Nøgletal på beskæftigelsesområdet.....	30
D-sag: Introduktion til Rådet for Socialt Udsatte.....	31
D-sag: Status på indsatsen til fordrevne fra Ukraine.....	32
D-sag: Aktuelle sager.....	33
D-sag: Tema: Unge.....	34
D-sag: Fællesmøde mellem Beskæftigelses- og Socialudvalget og Udsatterådet.....	35

Punkt 1: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-P35-4-22

Resume

Godkendelse af dagsordenen til Beskæftigelses- og Socialudvalgets møde den 17. maj 2022.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender dagsordenen med enighed om, at pkt. 9, Drøftelse af beskæftigelsespolitik, Beskæftigelsesplan 2023-2024 og nye udvalgsmaal, udskydes.

Punkt 2: Vedtægtsændring for bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne

54.06.00-A21-1-21

Resume

Bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne (CSV) arbejder ud fra de rammer, der er fastlagt i lovgivningen og i bestyrelsens vedtægter. Vedtægterne har ikke været ændret siden april 2016. Erfaringer i arbejdet i bestyrelsen, ændringer i organisering, mv. gør, at der er behov for nogle justeringer i vedtægten.

Byrådet bliver i denne sag bedt om at godkende de ændrede vedtægter for bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne. Derudover bliver det foreslået, at byrådet fremadrettet delegerer kompetencen til at godkende vedtægterne til Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender:

1. Ændringer til vedtægterne for bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne.
2. At vedtægtsændringer fremover godkendes af Beskæftigelses- og Socialudvalget på vegne af Odense Kommune.

Beslutning

Udvalgsmedlem Reza Javid (Ø) stiller ændringsforslag til indstillingens punkt 1:

"Enhedslisten foreslår at elevrepræsentation i bestyrelsen skal styrkes således, at der er 4 elever (to fra hvert hold). Endvidere foreslår Enhedslisten, at Det pædagogiske råd fastholdes og ikke nedlægges".

Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley (A), Joachim Hoffmann-Petersen (C), Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod ændringsforslaget og stemmer for forvaltningens indstillingspunkt 1.

Udvalgsmedlem Reza Javid (Ø) undlader at stemme til indstillingspunkt 1.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingspunkt 2.

Sagsfremstilling

Center for Specialundervisning for Voksne har været en del af Odense Kommune siden 2007, hvor opgaven blev overdraget fra amtet. I dag er centret organisatorisk en del af Beskæftigelses- og Socialforvaltningen.

Center for Specialundervisning for Voksne tilbyder den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse (STU), voksenspecialundervisning (VSU) og forberedende voksenundervisning (FVU).

Center for Specialundervisning for Voksnes opgaver følger blandt andet af lov om specialundervisning for voksne. I loven står der endvidere, at bestyrelsens sammensætning og kompetence skal fremgå af undervisningsinstitutionens vedtægter, samt at vedtægterne skal fastsættes af kommunalbestyrelsen.

Af vedtægterne for bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne fremgår, at de skal vedtages af byrådet.

De foreslåede ændringer til vedtægten er oplistet nedenfor. Derudover er ændringerne markeret i bilaget.

Foreslåede ændringer:

- Gøre det muligt for elever/kursister at vælge to medlemmer til bestyrelsen frem for før tre medlemmer. Med ændringen bliver der en ligelig repræsentation fra henholdsvis den særligt tilrettelagte ungdomsuddannelse

og voksenspecialundervisning, hvis der er kandidater fra begge dele af Center for Specialundervisning for Voksne.

- Præcisere at de nyvalgte medlemmer til bestyrelsen efter kommunalvalget indtræder pr. 1. januar det efterfølgende år.
- Præcisere bestemmelser om valg af medarbejderrepræsentanter.
- Tilrette og tydeliggøre hvornår det er afdelingsleder, henholdsvis øverste leder/chef, som vedtægterne henviser til.
- Slette bestemmelser om bestyrelsens møder, afstemning, protokol, mv. og flytte bestemmelserne til bestyrelsens forretningsorden.
- Ændre at bestyrelsens udtalelse ved ansættelser/afskedigelser sker til Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og ikke til byrådet.
- Ændre at bestyrelsen ikke har pligt til at afgive udtalelse, men har mulighed for at afgive udtalelse. Dette er i overensstemmelse med nuværende praksis.
- Indføre bestemmelse om, at centrets ledelse er forpligtet til at inddrage bestyrelsen ved større organisationsændringer, der vil få indflydelse på varetagelsen af undervisningsopgaver og øvrige pædagogiske opgaver. Derudover tilføjes bestemmelse om bestyrelsens pligt til at søge samarbejde med medarbejderrepræsentanter i forbindelse med sådanne organisationsændringer.
- Slette bestemmelse om mandatperiode for brugerråd, da mandatperiode bliver fastlagt af de enkelte brugerråd.
- Ændre bestemmelse om et pædagogisk råd, da der ikke længere eksisterer et samlet pædagogisk råd på grund af ændret lovgivning for særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser. I stedet foreslår forvaltningen at indføre en bestemmelse om inddragelse af bestyrelsen ved større organisationsændringer og bestyrelsens pligt til at inddrage centrets personale.

Dertil kommer et forslag om at ændre godkendelsesproceduren fremadrettet, så Beskæftigelses- og Socialudvalget fremover kan godkende vedtægtsændringer. Dette forslag er begrundet i, at Center for Specialundervisning for Voksne i dag hører under udvalgets kompetence.

Bestyrelsen for Center for Specialundervisning for Voksne har set forslag til vedtægtsændringer og har ingen bemærkninger til forslagene.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Vedtægt for bestyrelsen ved CSV Odense - Vestfyn - Brangstrup - med markerede ændringer

Punkt 3: Konklusioner fra advokatundersøgelsen af foreningen Søstre mod Vold og Kontrol

27.15.12-G01-6-22

Resume

Økonomiudvalget besluttede den 27. januar 2022 at iværksætte en advokatundersøgelse af foreningen Søstre mod Vold og Kontrol.

Formålet med advokatundersøgelsen er at give byrådet grundlag for at afgøre, om foreningen fortsat skal modtage tilskud fra kommunen, og om der er grundlag for, at kommunen kan tilbagesøge tilskud, der allerede er udbetalt.

Denne sag beskriver hovedkonklusionerne af advokatfirmaet Hortens undersøgelse af foreningen. Advokatundersøgelsen og bilagene til advokatundersøgelsen er vedlagt som bilag.

Overordnet er konklusionen, at kommunen ikke på baggrund af undersøgelsen kan kræve tilskud tilbagesøgt, eller er afskåret fra fremover at yde tilskud til foreningen.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller i samarbejde med **Borgmesterforvaltningen** til udvalget, at byrådet godkender:

1. Advokatundersøgelsen giver ikke grundlag for at søge allerede udbetalt tilskud tilbage fra foreningen Søstre mod Vold og Kontrol.
2. Advokatundersøgelsen er ikke til hinder for, at Odense Kommune fortsat samarbejder med foreningen, herunder yder tilskud til foreningen.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler indstillingspunkt 1.

Udvalget behandlede herefter indstillingspunkt 2. Der blev stillet tre ændringsforslag til indstillingspunkt 2. Udvalget valgte at stemme om alle tre ændringsforslag. Ændringsforslagene er gengivet i den rækkefølge, som udvalget behandlede dem i.

1.
Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen (V) stiller følgende ændringsforslag til indstillingspunkt 2:
"Beskæftigelses- og Socialudvalget modtager på udvalgsrådet 31. maj en orienteringssag om tilskudsaftalen, seneste devaluering, forvaltningens tilbagemelding på devalueringen til foreningen og med invitation til foreningen Søstre mod vold og kontrol om foretræde for udvalget."

Beskæftigelses- og Socialudvalget stemte for ændringsforslaget, som dermed er godkendt.

2.
Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen (V) og Joachim Hoffmann-Petersen (C) stiller følgende ændringsforslag til indstillingspunkt 2:
"Horten Advokater udtaler, at advokatundersøgelsen alene afdækker juridiske aspekter af foreningens drift, men derimod ikke afdækker eller vurderer, hvorvidt foreningen benytter redskaber i deres drift af foreningen, som kan være væsentlige at have kendskab til.

Horten Advokater bekræfter desuden Islamforsker Jesper Petersens udtalelser om foreningens trusler om social udskamning mod ham. Horten Advokater bekræfter desuden, at disse beskrivelser af foreningens redskaber i drift af foreningen, bevidst ikke er medtaget i advokatrapporten, da de ikke vurderes at have lovmæssig juridisk indflydelse på foreningens tilskudsordning.

Da redskaber som trusler og social udskamning ikke er redskaber som er forenelig med drift af en forening, der modtager økonomisk støtte fra Odense Kommune, fremsætter Det Konservative Folkeparti og Venstre følgende forslag:

Der ydes ikke yderligere økonomisk støtte til Foreningen Søstre mod Vold og Kontrol, efter den nuværende støtteperiode i 2022 udløber.”

Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlemmerne Marlene Ambo-Rasmussen (V) og Joachim Hoffmann-Petersen (C) stemmer for ændringsforslaget.

Udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley (A) og Reza Javid (Ø) stemmer imod ændringsforslaget med bemærkning om at socialdemokraterne og enhedslisten ønsker inden politisk stillingstagen til evt. fremtidigt tilskud til foreningen en ordentligt proces, hvor foreningen får mulighed for foretræde for udvalget samt at foreningens resultater i kampen mod negativ social kontrol beskrives i en sagsfremstilling.

Ændringsforslaget er dermed vedtaget.

Forvaltningens indstillingspunkt 2 bortfalder derfor.

3.

Udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley (A) og Reza Javid (Ø) stiller følgende ændringsforslag:

”Enhedslisten og Socialdemokratiet støtter kampen mod negativ social kontrol. Det er derfor afgørende, at der er rene linjer om dette vigtige arbejde i kommunen. Advokatundersøgelsen konkluderer, at der ikke har været ulovlige forhold, der kan give anledning til, at Odense Kommune kræver den økonomiske støtte tilbage. Dette tages til efterretning.

Advokatundersøgelsen har imidlertid ikke forholdt sig til og heller ikke har afrapporteret om evt. andre forhold, der, uden at være ulovlig, er kritisable og ikke forenelig med formålet for en forening, som har samarbejdsaftale med og modtager støtte fra Odense Kommune. På baggrund af de nye informationer, der er kommet frem i medierne, foreslår Enhedslisten og Socialdemokratiet, at en evt. fortsat støtte til foreningen fra oktober 2022, hvornår nuværende aftale udløber, skal behandles som en politisk sag, hvor Beskæftigelses og Socialforvaltningen forbereder en beslutningssag til udvalget med redegørelse for foreningens arbejde og resultater. I forbindelse med sagen bedes forvaltningen om at foranledige foreningens foretræde for udvalget, så udvalget kan høre foreningen om hvordan de forholder sig til de informationer, der er kommet frem vedr. evt. pres og trusler mod kritikere, og om foreningen selv mener og beklager, at der har været fejl i deres måde at kommunikere på, og hvad foreningen i så fald konkret vil gøre for at rette op på evt. fejl. Udvalget vil på baggrund af sagen tage stilling til om en evt. forlængelse af støtte til foreningen.”

Udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley (A) og Reza Javid (Ø) stemmer for ændringsforslaget.

Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlem Joachim Hoffmann-Petersen (C) stemmer imod ændringsforslaget.

Ændringsforslaget er dermed forkastet.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen forlod mødet under punktet og deltog ikke i behandlingen af ændringsforslag 3.

Sagsfremstilling

Som en del af byrådets beslutning om en fokuseret indsats i kampen mod negativ social kontrol har Odense Kommune indgået et samarbejde med foreningen Søstre mod Vold og Kontrol om profilprojektet "Flere frivillige skal bidrage til arbejdet med at reducere negativ social kontrol". Der er i den forbindelse indgået en tilskudsftale med foreningen, som modtager et årligt tilskud på 0,5 mio. kr., med henblik på at rekruttere og opkvalificere frivillige, der kan støtte og hjælpe borgere underlagt negativ social kontrol. Profilprojektet er startet i 2020 og er forlænget med 1 år - foreløbigt frem til september 2022.

I en initiativretssag, som byrådet behandlede på mødet den 24. marts 2021, blev det fremført, at flere borgere i Odense med indgående kendskab til forholdene i Vollsmose har tilkendegivet en omfattende mistro til foreningen. Økonomiudvalget besluttede den 27. januar 2022 at iværksætte en advokatundersøgelse af foreningen for at vurdere nuværende og fremtidigt samarbejde med foreningen. Borgmesterforvaltningen indhentede tilbud fra flere advokatselskaber. Borgmesterforvaltningen indgik derefter aftale med Horten om at løfte undersøgelsen.

Horten fremlagde resultaterne af undersøgelsen for Økonomiudvalget den 21. april 2022.

Horten har i undersøgelsen afdækket de fire udsagn, som byrådet ønskede undersøgt:

1. Udsagn 1: Foreningen Søstre mod Vold og Kontrol udelukker medlemmer.
2. Udsagn 2: Foreningen lægger pres på tidligere medlemmer.
3. Udsagn 3: Foreningen begår dokumentfalsk.
4. Udsagn 4: Foreningen har berøringsangst over for kvinder i muslimske familier.

Nedenfor beskrives hovedkonklusionerne i advokatundersøgelse for de enkelte udsagn:

Udelukkelse af medlemmer/frivillige

Horten har ikke i forbindelse med deres undersøgelse fået oplysninger, der understøtter, at foreningen skulle have udelukket medlemmer/frivillige. På den baggrund finder Horten ikke, at kommunen kan kræve tilskud tilbagesøgt, eller er afskåret fra fremover at yde tilskud til foreningen under henvisning til dette udsagn.

Pres på medlemmer eller frivillige

Horten har i forbindelse med dette udsagn undersøgt en sag om meningsudveksling og sager, som der ikke er nærmere oplysninger om som følge af tilsagn om fortrolighed. Horten finder ikke, at der er tale om et pres, der kan vurderes inden for en retlig ramme eller som har en retlig betydning for kommunens tilskud. På den baggrund finder Horten ikke, at kommunen kan kræve tilskud tilbagesøgt, eller er afskåret fra fremover at yde tilskud til foreningen under henvisning til dette udsagn.

Foreningen har begået dokumentfalsk

Horten har undersøgt udsagn om, at foreningens talskvinde skulle have rettet i en skilsmissekontrakt i forbindelse med en avisartikel. Horten finder dog på baggrund af deres undersøgelse ikke grundlag for at antage, at foreningen/foreningens talskvinde har begået dokumentfalsk. Derfor vurderer Horten ikke, at kommunen har et retligt grundlag for at foretage en politianmeldelse under henvisning til dette udsagn.

Foreningen har berøringsangst over for kvinder i muslimske familier

Udtrykket "berøringsangst" er ikke et retligt udtryk, og Horten oplyser derfor, at de som advokater har begrænset mulighed for at besvare spørgsmålet.

Horten bemærker dog, at de udsagn, som de har modtaget, bærer præg af betydelig uenighed om vurderingen af, hvorvidt foreningen har berøringsangst, og at udsagnene formentlig bærer præg af, at der er meget forskellige tilgange til arbejdsmetoderne, når det drejer sig om negativ social kontrol.

Andre overvejelser og observationer

Afslutningsvist kommer Horten i undersøgelsen med andre overvejelser og observationer, som undersøgelsen har givet anledning til.

Horten finder, at en del af kritikken af foreningen synes at bunde i misforståelser eller i hvert fald opfattelser, der med en tydeligere kommunikation, herunder eventuelt en mere detaljeret beskrivelse i tilskudsaftalen, måske ville kunne være undgået.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen tager Hortens bemærkning til efterretning og vil ved fremtidige tilskudsaftaler være opmærksom på at formålet med tilskuddet, og forventningen til hvad foreningen skal levere, er beskrevet tydeligt.

Konklusion og videre samarbejde med foreningen

Der vil på baggrund af undersøgelsen ikke være juridisk grundlag for at få tilbagebetalt støtte eller ophæve den tilskudsftale, som er indgået med foreningen.

Tilskudsftalen udløber den 30. september 2022. En eventuel beslutning om at afbryde samarbejdet på baggrund af advokatundersøgelsen før aftalens udløb eller et krav om tilbagebetaling vil være uden juridisk grundlag, og vil derfor kunne medføre krav om erstatning.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har mulighed for at forlænge tilskudsftalen i op til et år, dvs. fra oktober 2022 og frem til og med september 2023, hvis foreningen også er interesseret i en forlængelse.

Samarbejdet med Søstre mod Vold og Kontrol er en del af det samlede arbejde med at reducere negativ social kontrol, som er beskrevet i byrådsagen den 20. januar 2021. Der er i perioden 2021-2023 afsat i alt 8,5 mio. kr. til en styrket indsats mod negativ social kontrol. I 2021-2023 er der afsat 500.000 kr. pr. år til finansiering af tilskud til Søstre mod Vold og Kontrol. Der er således budgetteret med 500.000 kr. til finansiering af et eventuelt tilskud til Søstre mod Vold og Kontrol i 2023.

I Beskæftigelses- og Socialforvaltningens vurdering af om tilskudsftalen skal forlænges, vil de evalueringer, som er udarbejdet af foreningen, indgå. Den seneste devaluering er godkendt af forvaltningen den 3. maj 2022.

Når tilskudsftalen med foreningen udløber, vil foreningen på lige fod med andre kunne søge om midler til frivilligt socialt arbejde (§ 18-midler). En ansøgning vil skulle behandles efter de politisk godkendte retningslinjer.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1.5 - Devaluering marts 2022

Bilag 1.4 - Tilskudsafale 2021-22

Bilag 1.3 - Tilskudsafale 2020-21_OCR

Bilag 1.2 - Endeligt kommissorium for advokatundersøgelse

Bilag 1.1 - Økonomiudvalgets beslutningsprotokol 27 januar 2022

Bilag 1 - Advokatundersøgelse af foreningen Søstre mod vold og kontrol

Punkt 4: Ankestyrelsens praksisundersøgelse om sanktioner

15.00.30-G01-1-2284

Resume

Ankestyrelsen har den 21. april 2022 offentliggjort den første af tre praksisundersøgelser om kommuners brug af sanktionsregler over for ledige over 30 år, der modtager kontanthjælp. Sanktionsregler benyttes, når en borger ikke opfylder deres rådighedsforpligtelse ved fx at deltage i jobsamtaler.

Resultatet af Ankestyrelsens gennemgang af sagerne viser, at 53 % af de i alt 95 sager ville blive ændret eller krævet behandlet igen af kommunen, hvis borgeren havde klaget til Ankestyrelsen. I de konkrete sager, som Odense Kommune har bidraget med til undersøgelsen, vurderer Ankestyrelsen, at der er fejl i 10 ud af 11 afgørelser.

Ankestyrelsens undersøgelser af kommuners praksis skal behandles af kommunalbestyrelsen, og denne skal oplyse Ankestyrelsen om, hvad undersøgelsens resultater har givet anledning til. Ankestyrelsen skal modtage kommunalbestyrelsens svar senest 30 dage efter praksisundersøgelsens offentliggørelse.

Sagen beskriver lovgivningen på området, praksisundersøgelsen og hvordan Ankestyrelsen har vurderet sagerne fra Odense. Sagen redegør også for de tiltag, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har iværksat på baggrund af undersøgelsens resultater og anbefalinger.

Effekt

Sagen har ingen konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til udvalget, at byrådet godkender de tiltag, undersøgelsen giver anledning til jf. sagsfremstillingen. En beskrivelse af disse tiltag udgør tilbagemeldingen til Ankestyrelsen.

Beslutning

Udvalgsmedlem Reza Javid (Ø) stiller ændringsforslag om:

- "1) At nedlægge sanktionsteam og give kompetence tilbage til udfører- og myndighedssagsbehandlerne, som skal opkvalificeres i retssikkerhed samt i hvordan man forebygger sanktionering. Ressourcerne fra sanktionsteams overføres til sagsbehandlerne.
- 2) Strakstilbagebetaling af sanktionsbeløbet til de berørte borgere i de 10 fejlbehæftede sager, der indgår i Ankestyrelsens undersøgelse.
- 3) Tiltag fra forvaltningen til revurdering af alle sanktionssager i perioden og tilbagebetaling til borgerne i tilfælde af fejl."

Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley (A), Joachim Hoffmann-Petersen (C), Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer imod ændringsforslaget.

Forslaget er dermed forkastet.

Udvalgsmedlem Reza Javid (Ø) stemmer imod forvaltningens indstilling.

Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlemmerne Cæcilie Crawley (A), Joachim Hoffmann-Petersen (C), Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer for forvaltningens indstilling.

Beskæftigelses- og Socialudvalget anbefaler dermed forvaltningens indstilling.

Beskæftigelses- og Socialudvalget beslutter, at forvaltningen skal forelægge udvalget en sammenhængende orienteringssag. Sagen skal indeholde data på brugen af sanktioner og Ankestyrelsens behandling af klager over afgørelser om sanktioner fra forvaltningen, herunder beskrive brugen af sanktionsteams i forvaltningen.

Sagsfremstilling

Baggrund

Praksisundersøgelser

En praksisundersøgelse er en undersøgelse af udvalgte kommuners praksis inden for et bestemt emne på eksempelvis social- eller beskæftigelsesområdet. Ved en praksisundersøgelse gennemgår Ankestyrelsen et udvalg af

sager fra kommunerne inden for det valgte emne. Ankestyrelsen forholder sig til, om praksis og sagsbehandling i de konkrete sager er i overensstemmelse med lovgivningen og Ankestyrelsens praksis. En praksisundersøgelse bruges bl.a. til at præcisere, hvad Ankestyrelsens praksis er på et bestemt område. Kommunerne får således klarhed om, hvordan Ankestyrelsen fortolker konkret lovgivning, og dermed har kommunen mulighed for at rette ind derefter.

Ankestyrelsen gennemfører i alt tre praksisundersøgelser af kommunernes brug af sanktionsreglerne for Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR). Den første praksisundersøgelse belyser ti kommuners afgørelse om sanktioner i 95 tilfældigt udvalgte sager. Kommuner der deltager i en praksisundersøgelse, er forpligtede til at behandle undersøgelsens resultater i kommunalbestyrelsen, og dermed forholde sig til, hvordan kommunen kan forbedre deres praksis på området.

Sanktionsreglerne blev ændret den 1. januar 2020, bl.a. for at gøre det lettere for ledige borgere at forstå reglerne og konsekvenserne af ikke at stå til rådighed. Det blev bl.a. lovpligtigt for kommunerne at vejlede borgeren mundtligt og skriftligt ved første samtale i kommunen, og derefter genvejlede borgeren senest hver 6. måned.

Odense Kommune blev i november 2021 orienteret om resultaterne af første praksisundersøgelse. Den 25. maj 2022 deltager Odense Kommune ved et online møde, som Ankestyrelsen holder for de kommuner, der har deltaget i praksisundersøgelsen.

Ankestyrelsens praksisundersøgelse om sanktioner er vedlagt som bilag.

Sanktioner

Ankestyrelsen skelner mellem hvordan kommuner sanktionerer henholdsvis jobparate og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere. Det skyldes, at der er forskellige krav til jobparate og aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.

- Jobparat – kommunen vurderer, at borgeren er i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder.
- Aktivitetsparat – kommunen vurderer ikke, at borgeren er i stand til at påtage sig et ordinært arbejde, som gør den pågældende i stand til at forsørge sig selv inden for tre måneder.

Der er flere hensyn til de aktivitetsparate borgere, hvis kommunen skal træffe afgørelse om sanktion. En kommune må eksempelvis ikke sanktionere en aktivitetsparat borger, hvis kommunen vurderer, at en sanktion ikke fremmer borgerens rådighed. Kommunen er også forpligtet til at vurdere, om der er en rimelig grund til, at den aktivitetsparate borger ikke står til rådighed. Dette skal altid dokumenteres.

Borgere der modtager hjælp til forsørgelse, som eksempelvis kontanthjælp, har en pligt til at stå til rådighed. Det gælder rådighed for arbejdsmarkedet men også for de indsatser, som skal være med til at bane vejen for at komme i arbejde. At stå til rådighed handler om, at borgeren udnytter sine arbejds- og uddannelsesmuligheder, herunder:

- Møder op til indkaldte samtaler i Jobcentret.
- Deltager aktivt i beskæftigelsesrettede tilbud anvist af Jobcenteret.

Medmindre der er en god grund til, at det ikke er muligt at overholde rådighedspligten for borgeren, skal der falde en sanktion, når borger eksempelvis udebliver fra en samtale.

Sager fra Odense Kommune i praksisundersøgelsen

Ankestyrelsen har i undersøgelsen lavet en juridisk gennemgang af 11 sager om sanktion fra Odense Kommune. Tre sager handler om jobparate borgere og otte sager handler om aktivitetsparate borgere. Kun i én sag om en af de jobparate borgere, vurderer Ankestyrelsen, at afgørelsen er korrekt.

Ankestyrelsen vurderer i praksisundersøgelsen, at 10 ud af 11 afgørelser om sanktion ville blive ændret, hvis borgeren havde klaget til Ankestyrelsen. Det skyldes primært, at der mangler dokumentation i sagsbehandlingen. Eksempler på dette er, at:

- der mangler dokumentation for, at kommunen har undersøgt, om en sanktion fremmer borgerens rådighed, som den skal, når der er tale om aktivitetsparate borgere, og om der er en rimelig grund til, at borger ikke står til rådighed.

- der mangler dokumentation for, at borgeren er blevet vejledt korrekt og i overensstemmelse med den særlige vejledningsforpligtelse, kommuner er underlagt på kontanthjælpsområdet.

Konsekvenser for borgerne

En gennemgang af sagerne viser, at sanktionerne i langt de fleste tilfælde har betydet, at borger er blevet trukket i ydelse 1-2 dage.

Anbefalinger i rapporten

Ankestyrelsen kommer i deres praksisundersøgelse med en række anbefalinger til kommunerne. Anbefalingerne er knyttet op på de regler, der fremgår af lovgivningen og Ankestyrelsens praksis på området, og som kommuner i forvejen skal være bekendte med.

Udover anbefalingerne har Ankestyrelsen udarbejdet en tjekliste, som de anbefaler, at kommuner anvender i sagsbehandlingen. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen tager anbefalingerne til efterretning, og sikrer at de anbefalinger, der ikke allerede er implementeret i forvaltningen, bliver det.

Nye tiltag

På områderne for henholdsvis aktivitetsparate og jobparate kontanthjælpsmodtagere har forvaltningen bl.a. valgt at arbejde med følgende nye tiltag for at understøtte korrekt praksis på området:

Aktivitetsparate over 30 år

- Der er i starten af 2022 oprettet et sanktionsteam med henblik på at sikre ensartede arbejdsgange ved sanktion af aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere.
- Konklusionerne og anbefalingerne fra praksisundersøgelsen er gennemgået med alle afdelinger for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere, for at sikre overholdelse af lovgivningen.

En aktiv og vedholdende beskæftigelsesindsats for aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere er afhængig af borgernes fremmøde og deltagelse. Her er sanktioner ét af flere værktøjer, der i sammenhæng skal understøtte fremmøde og deltagelse.

Jobparate over 30 år

Alle afholdte visitationssamtaler gennemgås manuelt hver uge for blandt andet at sikre, at der er tilstrækkelig og korrekt dokumentation på sagerne.

- For at sikre den nødvendige vejledning af borger, vurderer og noterer sagsbehandler i alle jobsamtaler, hvorvidt borger har behov for hyppigere genvejledning end hver 6. måned, som er lovgivningens minimum.
- Sanktionsteamet for de jobparate (etableret 2015) bidrager med genvejledningen af borgere, når de modtager partshøringssvar i forbindelse med sanktionen. Dette for at sikre, at borgerne hele tiden er bekendt med vejledningen og indholdet heraf.

Sanktionsteams

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har to sanktionsteams for aktivitetsparate og jobparate borgere over 30 år. De to sanktionsteams bidrager til, at borgerne fremadrettet møder op og deltager samt er aktive i samarbejdet med kommunen om at komme i job og uddannelse.

Det er forvaltningens sanktionsteams, der træffer afgørelse om sanktion. Når en borger ikke opfylder deres rådighedsforpligtelse, fx ved at udeblive fra en jobsamtale, får sanktionsteamet besked herom. De skal sikre, at alle betingelser for at kunne sanktionere, er opfyldt, fx at borgeren er indkaldt korrekt og vejledt korrekt. Begge sanktionsteams er uddannede i netop dette og har i februar 2022 deltaget i Ankestyrelsens grundkursus om betingelserne for at sanktionere en borger efter reglerne i aktivlovens §§ 35-44 a.

Ankestyrelsen er ofte enig med de afgørelser, Odense Kommunes sanktionsteams træffer. Der er god dialog med Ankestyrelsen, og der er også eksempler på, at Ankestyrelsen omgør deres afgørelse efter dialog med forvaltningens sanktionsteams - og dermed stadfæster Odense Kommunes afgørelse, selvom de i første omgang ville ændre den.

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen har fokus på løbende opfølgning i forhold til, om de nyetablerede arbejdsgange med sanktionsteams har den ønskede effekt.

Ungeområdet

Ungeområdet for ledige under 30 år er ikke omfattet af Ankestyrelsens praksisundersøgelse fra april 2022. Men det er de samme regler for sanktioner, der gør sig gældende på dette område, som det er for jobparate og aktivitetsparate borgere over 30 år. Derfor har Beskæftigelses- og Socialforvaltningen også på ungeområdet et skærpet fokus på korrekt anvendelse af sanktionsreglerne, og aktuelt er to nye sanktionsteams under etablering på dette område.

Også på ungeområdet vil de to sanktionsteams bidrage til at sikre ensartethed og systematik i sanktionerne således, at der bliver en fast struktur omkring sanktionering jf. gældende lovgivning.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Ankestyrelsens undersøgelse Sanktioner 1 Praksisundersøgelse

Punkt 5: B-sag: Beslutning om tilbud om helbredsundersøgelse til nyankomne flygtninge

15.40.00-A00-3-22

Resume

Udvalget bliver præsenteret for denne sag, da Danmark, og Odense modtager ekstra mange flygtninge som følge af krigen i Ukraine. Udvalget skal derfor beslutte, om forvaltningen skal ændre den hidtidige praksis med at tilbyde alle nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge en helbredsundersøgelse. Forvaltningen foreslår, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge fremadrettet kun bliver tilbudt en helbredsundersøgelse, efter en konkret individuel vurdering, og dermed ikke som et tilbud til alle, som er tilfældet nu.

Den nuværende praksis hvor alle nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge automatisk bliver tilbudt en helbredsundersøgelse, blev indført med en udvalgsbeslutning den 12. november 2019. Det er lovpligtigt for kommunerne at tilbyde en helbredsundersøgelse, hvis der er et behov herfor, og helbredsundersøgelsen skal være snarest muligt, og senest seks måneder efter at kommunen har overtaget ansvaret for den pågældende. Siden udvalgets beslutning har forvaltningen tilbudt alle nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge en helbredsundersøgelse, benævnt en Generel helbredsattest (GHA). GHA'en anvendes i almen praksis til indhentning af oplysninger baseret på en aktuel undersøgelse af et afgrænset helbredsproblem.

Udvalgets beslutning om at indføre en helbredsundersøgelse skete i forbindelse med en afdækning af forvaltningens indsats for flygtninge med Posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD) og øvrige eventuelle krigstraumer. På tidspunktet for udvalgets beslutning modtog Odense Kommune få flygtninge.

Effekt

Børn- og unge bliver klar til fremtiden

I de tilfælde hvor der er behov, giver helbredsundersøgelsen mulighed for, at der tidligt opspores tegn på fysiske og psykisk sygdom blandt nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, som er børn og unge. Dette kan være medvirkende til, at flere borgere er sunde og trives gennem en forbedret sundhedstilstand.

Et sundere Odense

I de tilfælde hvor der er behov, giver helbredsundersøgelsen mulighed for, at der spottes tegn på fysiske og psykisk sygdom blandt nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, hvilket kan være medvirkende til, at flere borgere er sunde og trives gennem en forbedret sundhedstilstand.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget godkender, at flygtninge og familiesammenførte til flygtninge bliver tilbudt en helbredsundersøgelse på baggrund af en individuel vurdering.

Beslutning

Udvalgsmedlemmerne Reza Javid (Ø) og Cæcilie Crawley (A) stemmer imod indstillingen.

Rådmand Christoffer Lilleholt (V) og udvalgsmedlemmerne Joachim Hoffmann-Petersen (C) og Marlene Ambo-Rasmussen (V) stemmer for indstillingen.

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender dermed indstillingen og tilføjer, at forvaltningen styrker informationen til nyankomne fordrevne ukrainere i forhold til deres muligheder hos egen læge, herunder overholdelse af evt. børnevaccinationsprogram.

Sagsfremstilling

Baggrund

I perioden 2013-2016 havde flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, en lovpligtig ret til at få en generel helbredsundersøgelse/screening. Den lovpligtige ret blev afskaffet i 2016, hvorefter det blev gjort valgfri for kommunerne, om kommunerne ønskede at tilbyde alle flygtninge og familiesammenførte til flygtninge en helbredsundersøgelse. Dermed har borgerne ikke længere en ret til at få foretaget en helbredsundersøgelse.

Det er stadig lovpligtigt for kommunerne at tilbyde en helbredsundersøgelse, såfremt behovet er der. Vurderer forvaltningen at der er et behov, skal helbredsundersøgelsen være snarest muligt, og senest seks måneder efter at kommunen har overtaget ansvaret for den pågældende.

Efter afskaffelsen af den lovpligtige screening i 2016 var praksis i Odense Kommune, at flygtninge eller familiesammenførte til flygtninge, kun blev tilbudt helbredsundersøgelser, efter en konkret individuel vurdering.

I løbet af 2019 blev udvalget på en række udvalgsmøder orienteret om forvaltningens praksis for nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge med posttraumatisk stressforstyrrelse (PTSD). Udvalget besluttede i forlængelse af disse orienteringer at indføre helbredsundersøgelsen, som et tilbud der skal gives til alle flygtninge.

Formålet med helbredsundersøgelse

Formålet med helbredsundersøgelsen er, at den skal give kommunen og den praktiserende læge mulighed for at skabe et samlet overblik over flygtningens helbredsmaessige situation, og ud fra den dels vurdere behovet for mere udredning og behandling, dels tilrettelægge integrationsindsatsen i kommunen.

Den generelle vurdering af flygtningens helbred skal medvirke til, at der kan tages højde herfor i den videre planlægning af integrationsindsatsen. Hvis lægen i forbindelse med den generelle helbredsattest vurderer, at der er behov for yderligere behandling, skal lægen samtidig henvise til denne.

Forvaltningens vurdering af generel helbredsattest til alle nyankomne flygtninge

Forvaltningen har indsamlet en række erfaringer på baggrund af de helbredsundersøgelser, som er gennemført fra udvalgets beslutning i 2019 til april 2022.

Forvaltningen vurderer ikke, at der er behov for at tilbyde en helbredsundersøgelse til alle nyankomne flygtninge og familiesammenførte til flygtninge. Dette blandt andet fordi:

- Ikke alle borgere ønsker en helbredsundersøgelse, da de ikke fejler noget, og derfor ikke kan se mening med en helbredsundersøgelse.
- Forvaltningen har flere gange erfaret, at borgers læge ikke kan vurdere borgers helbredstilstand, da de endnu ikke har kendskab til borgers helbred, og det er svært at vurdere ved første kontakt.
- Helbredsundersøgelsen skal hjælpe med at opspore PTSD i en tidlig fase. Dog er det forvaltningens erfaring, at PTSD viser sig meget senere - oftest når der kommer ro på tilværelsen.

Udfordringer med kapaciteten i forvaltningens tolkeservice

Det er forvaltningens tolkeservice, der varetager tolkeopgaven ved helbredsundersøgelse ved læge. Forvaltningen vurderer, at der vil være udfordringer med at skaffe det nødvendige antal tolke til denne opgave i forbindelse med visitering af fordrevne fra Ukraine til Odense.

Forvaltningens forslag til vurdering af flygtning og familiesammenførtes helbred

Forvaltningen vurderer, at flygtninges jobrådgiver igennem den løbende dialog vil være i stand til at lave en individuel vurdering om anmodning af en helbredsundersøgelse ved første kontakt eller indenfor seks måneder, hvilket også vil være i overensstemmelse med lovgivningen. Hertil vil jobrådgiveren kunne indhente en helbredsundersøgelse efter de seks måneder, hvis der i den løbende dialog opstår mistanke om udfordringer, som betyder at der er behov for en helbredsundersøgelse.

Økonomi

Af tabel 1 fremgår prisen for en helbredsundersøgelse med og uden tolk. Ifølge statens fordelingsmodel skal Odense Kommune modtage 3,5 % af det samlede antal fordrevne fra Ukraine. I tabellen fremgår udgiften ved 350 flygtninge og ved 3.500 flygtninge, som vil være antallet af flygtninge Odense skal modtage ved henholdsvis 10.000 og 100.000 flygtninge på landsplan.

Såfremt at samtlige ukrainere vælger at tage imod tilbuddet om en helbredsundersøgelse, vil udgiften ved henholdsvis 350 og 3.500 flygtninge beløbe sig til 0,8 mio. kr. og 7,9 mio. kr. Det er forvaltningens erfaring, at ikke alle fordrevne vælger at tage imod en helbredsundersøgelse.

Såfremt udvalget fastholder, at alle fordrevne ukrainere skal have en helbredsundersøgelse, skal finansieringen findes inden for egen ramme med mindre, der ligger en individuel og faglig vurdering til grund for helbredsundersøgelsen, hvorved udgifterne da vil blive medtaget i kommunens Ukraineregnskab og forventes kompenseret af staten.

	Helbredsundersøgelse	Fordeling af målgruppe	Ved 350 flygtninge	Ved 3.500 flygtninge	Samlet pris ved 350 flygtninge	Samlet pris ved 3.500 flygtninge
Helbredsundersøgelse uden tolk	1.790 kr.	10 %	35 personer	350 personer	62.650 kr.	626.500 kr.
Helbredsundersøgelse med tolk	2.304 kr.	90 %	315 personer	3.150 personer	725.760 kr.	7.257.600 kr.
				I alt	0,8 mio.	7,9 mio.

kr.

kr.

Tabel 1: Forventede omkostninger forbundet med helbredsundersøgelser til flygtninge fra Ukraine.

Punkt 6: B-sag: Proces for udmøntning af Ekspertgruppens anbefalinger til bandeindsatsen

27.00.00-A00-17-22

Resume

Byrådet besluttede i 2021 at iværksætte en forstærket bandeindsats i Odense. Med det afsæt blev der nedsat en ekspertgruppe. Ekspertgruppen startede sit arbejde den 1. november 2021.

Ekspertgruppen er nu færdig med arbejdet og har fremlagt tre konkrete anbefalinger.

Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget skal beslutte, hvordan de to forvaltninger skal arbejde videre med ekspertgruppens anbefalinger.

Effekt

Sagens karakter gør, at det ikke er relevant at vurdere effektskabende konsekvenser for Odensemålene.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og **Børn- og Ungeforvaltningen** indstiller til respektive udvalg, at udvalgene godkender at følge den foreslåede plan.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget godkender indstillingen.

Sagsfremstilling

Med budget 2021 blev det besluttet at iværksætte en forstærket bandeindsats i Odense. Som led i den forstærkede bandeindsats blev der nedsat en ekspertgruppe. Ekspertgruppen startede sit arbejde den 1. november 2021. Den 6. april 2022 præsenterede ekspertgruppen sin rapport.

Ekspertgruppen har udarbejdet en række anbefalinger, hvorunder der er beskrevet en række konkrete initiativer. Anbefalingerne skal betragtes som et supplement til kommunens eksisterende indsatser og skaber grobund for en styrket bandeindsats.

Den styrkede indsats skal bidrage til, at den samlede gruppe af nye kriminelle bliver mindre. Den skal også bidrage til, at færre rekrutteres til bandemiljøet, og flere forlader bandemiljøet.

Anbefalingerne er forskellige i form og indhold og kan fungere enkeltvis og i kombination med hinanden.

Ekspertgruppen har følgende anbefalinger til bandeindsatsen i Odense Kommune:

1. Styrket tilgang til en samlet kriminalpræventiv opgaveløsning

- Styrk en samlet kriminalpræventiv indsats med ensartet metode på det forebyggende og det indgribende niveau ved at anvende samme metode i alle borgerrettede indsatser.
- Etablé et tættere samarbejde med Fyns Politi om metodevalg og indsatser på det forebyggende og det indgribende niveau.
- Foretag et servicetjek af sprog og betegnelser for at undgå unødigt stigmatisering.

2. Ny organisering, der understøtter en styrket helhedsorienteret tilgang til en samlet kriminalpræventiv opgaveløsning

- Organiser det samlede kriminalpræventive arbejde i en enhed, der samler de tværgående indsatser.
- Udarbejd en exit-strategi i samarbejde med Fyns Politi og Kriminalforsorgen med det mål at øge antallet af exit-kandidater.
- Anvend Den Socialøkonomiske Investeringsmodel til at afdække Odense Kommunes potentiale ved den samlede kriminalpræventive indsats.

3. Indsatser, der understøtter en helhedsorienteret kriminalpræventiv opgaveløsning

- Styrk den beskæftigelsesrettede indsats gennem faglig udvikling af blandt andet objektive visitationskriterier for Specialenhedens arbejde. Dette skal ske i tæt samarbejde med Fyns Politi.
- Suppler eksisterende vejlederindsatser med mentorforløb, der kan understøtte målgruppens tilknytning til arbejdsmarkedet.
- Indfør virksomme indsatser som eksempelvis programmer målrettet styrket forældrevejledning samt forløb i vredeshåndtering til unge med risikoadfærd og voksne med kriminalitetsproblematikker. Suppler samtidig det forebyggende niveau med fritidsjob og konfliktmægling.

Hurtig igangsættelse af arbejdet med anbefalingerne

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Børn- og Ungeforvaltningen anbefaler at påbegynde arbejdet med anbefalingerne snarest muligt.

Forvaltningerne foreslår at nedsætte en tværgående arbejdsgruppe. Arbejdsgruppen skal bestå af repræsentanter fra Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Børn- og Ungeforvaltningen samt Borgmesterforvaltningen. Beskæftigelses- og Socialforvaltningen bliver ansvarlig for at koordinere arbejdet. Forvaltningerne etablerer arbejdsgruppen ultimo maj 2022.

Arbejdsgruppen påbegynder arbejdet med opfølgningen på ekspertgruppens anbefalinger, umiddelbart efter den er nedsat. Arbejdsgruppen vil eksempelvis påbegynde et samarbejde med Fyns Politi og Kriminalforsorgen med henblik på at afdække deres perspektiver i forhold til exit-tilgange (anbefaling 2, punkt 2). Arbejdsgruppen vil også påbegynde en indledende afdækning af perspektiverne i indførelse af mentorforløb (anbefaling 3, punkt 2).

Arbejdsgruppen udarbejder derudover et forslag til ny organisering (anbefaling 2, punkt 1). Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget får oplægget til ny organisering til drøftelse i september 2022 med henblik på efterfølgende beslutning og videre behandling i Økonomiudvalget og Byrådet. Oplægget vil også indeholde en beskrivelse af de økonomiske rammer for den nye organisering.

Arbejdsgruppen udarbejder også en plan for, hvordan arbejdsgruppen arbejder videre med anbefalinger fra ekspertgruppen. Planen præsenteres ligeledes for udvalgene i september 2022.

Efter behandlingen i Beskæftigelses- og Socialudvalget og Børn- og Ungeudvalget skal oplægget behandles i Økonomiudvalget og Byrådet.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1. Kortlægning af Odense Kommunes bandeindsats

Punkt 7: C-sag: Status på arbejde med effektiviseringer

00.30.00-S00-12-21

Resume

I forbindelse med vedtagelsen af Budget 2020 blev der godkendt en ny effektiviseringsstrategi for Odense Kommune, hvor der årligt skal effektiviseres for 0,5 % af udvalgenes samlede serviceramme.

Ved budgetvedtagelsen for 2021 blev der udmeldt et årligt effektiviseringskrav på 0,5 % af servicerammen til udvalgene i årene 2022-2024.

Beskæftigelses- og Socialudvalgets effektiviseringskrav udgør årligt 3,8 mio. kr. inkl. de tværgående effektiviseringer, der udmøntes af Økonomiudvalget. Hertil kommer et effektiviseringskrav på yderligere 0,6 mio. kr. i 2023 overført fra Børn- og Ungeforvaltningen i forbindelse med det nye myndighedssnit.

Det halve af effektiviseringskravet kan udvalget beholde til egne prioriteringer eller alternativt undlade - helt eller delvist - at effektivisere. Effektiviseringskravet overført fra Børn- og Ungeforvaltningen i forbindelse med det nye myndighedssnit er ekskl. den andel, der er til intern omprioritering i udvalget. Udvalget kan således vælge at omprioritere effektiviseringer for op til 1,9 mio. kr. årligt.

Udvalget præsenteres i denne sag for forvaltningens arbejde med at indfri effektiviseringskravet for budget 2023. Herunder en beskrivelse af processen for udvalgets behandling af effektiviseringsstrategien for 2023.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter forvaltningens arbejde med effektiviseringsstrategien for budget 2023.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Beskæftigelses- og Socialforvaltningens arbejde med effektiviseringsstrategien sker med afsæt i en bred model, baseret på en andelsbetragtning. Hvert fagområde skal således effektivisere en relativ andel, dog med mulighed for undervejs i processen at arbejde med forslag af tværgående karakter. De enkelte fagchefer er dermed selv ansvarlige for at implementere effektiviseringer, der opfylder områdets samlede effektiviseringskrav. Denne proces sikrer, at de enkelte fagområder selv udarbejder og implementerer forslagene, samt at processen bliver så inddragende som muligt.

Udvalget godkendte den 15. juni 2021 forvaltningens effektiviseringsforslag for budget 2022, hvoraf en andel af forslagene også indfrie kravet for 2023. Der er således med effektiviseringsforslagene fra 2022 fundet effektiviseringer for 1,3 mio. kr. i budget 2023, hvilket betyder, at forvaltningen i 2023 mangler at finde effektiviseringer for 2,6 mio. kr. ekskl. de tværgående effektiviseringer, der udmøntes af Økonomiudvalget.

Tidligere godkendte effektiviseringsforslag for budget 2022 fremgår af nedenstående tabel. For uddybning af forslagene henvises til sagen (Effektiviseringsstrategi 2022-2024) godkendt af Beskæftigelses- og Socialudvalget den 15. juni 2021.

Område	Forslag	Nr.	2022	2023	2024
Staben	Ændret ansættelsesmønster og en skarp lønopfølgning	E1-E4	0,2	0,5	0,7
Uddannelse 1	Oprettelse af HF-autismeklasse	E5	0,7	0,7	0,7
Uddannelse 2	Omlægning af bostøtteindsats efter SEL §85	E6	0,8	0,8	0,8
Job 1	Optimeret brug af telefonvagt	E7	0,2	0,2	0,2
Job 2	Jobformidler - Ny faglig profil	E8	0,2	0,2	0,2
Jobrehabilitering 1	Optimeret brug af bostøtte efter SEL §85	E9	0,2	0,3	0,3
Jobrehabilitering 2	Omlægning af sodaltandplejeordningen	E10	0,2	0,2	0,2
Virksomhed	Virtuelt CV-Boost	E11	0,1	0,2	0,3
Ydelse	Ydelsessystemer	E12	-	0,9	0,9
Fællesudgifter	Centralt overhead	E13	0,8	0,8	0,8
I alt			3,5	4,8	5,1

Opgjort i 2021-priser. Ekskl. tværgående effektiviseringskrav.

= Effektiviseringskrav indfriet

= Afventer

Udvalget besluttede i forbindelse med effektiviseringskravet for budget 2022 at omprioritere 1,9 mio. kr. til en sundhedsindsats for socialt udsatte i nærmiljøet (2 gade- og 1 psykiatrisygeplejerske).

Udvalgets behandling af effektiviseringsstrategien for budget 2023

Forvaltningens effektiviseringsforslag til budget 2023 er under udarbejdelse. Forslagene udarbejdes efter inddragelse af de respektive lokaludvalg.

Forvaltningen præsenterer på møde den 31. maj ét samlet katalog af effektiviseringsforslag, der indfrier det manglende effektiviseringskrav for 2023 på 2,6 mio. kr. Eventuelle forslag til interne omprioriteringer i udvalget i forbindelse med effektiviseringskravet for budget 2023 vil ligeså fremgå af dette materiale. Udvalget skal på dette møde drøfte forslagene.

Udvalget vil den 21. juni 2022 blive præsenteret for forvaltningens samlede sag om effektiviseringsstrategien for budget 2023 til udvalgets endelige godkendelse.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Punkt 8: C-sag: Måltal for søgningen til ungdomsuddannelser for elever i grundskolens 9. og 10. klasse

54.00.00-A00-3-22

Resume

Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget skal drøfte fastsættelse af måltal for søgningen til erhvervsuddannelser, herunder øvrige ungdomsuddannelser for kommunens 9. og 10. klasses elever. Udvalgene drøfter fastsættelsen af et nyt og mere realistisk ambitionsniveau med en årlig vækstrate på 0,5 procentpoint.

Ifølge regeringsaftalen "Fra folkeskole til faglært" (nov. 2018), skal landets kommunalbestyrelser årligt fastsætte lokale måltal for søgningen til ungdomsuddannelserne med henblik på at understøtte, at kommunerne aktivt arbejder for at øge søgningen til erhvervsuddannelserne. Søgetal og måltal skal hvert år offentliggøres på kommunens hjemmeside.

Da måltallene angår begge udvalg, behandler udvalgene sagen som fælles udvalgsag. Efter drøftelse på udvalgsmøderne den 17. maj 2022, skal udvalgene træffe en fælles beslutning om måltal på udvalgsmøderne den 31. maj 2022.

Søgetal i 2022 i Odense Kommune viser, at søgningen til erhvervsuddannelserne ligger på 15,1 %. Det er et fald på 0,8 % siden sidste år.

Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget har den 1. juni 2021 fastsat et ambitionsniveau for søgning til erhvervsuddannelserne med en årlig vækstrate på 0,9 procentpoint frem til 2025 svarende til et måltal i 2022 på 16,8 %. Der er en differens på 1,7 procentpoint til det aktuelle søgetal. Dermed er det aktuelle søgetal noget lavere end det fastsatte ambitionsniveau.

INDSTILLING

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller til respektive udvalg, at udvalgene drøfter fastsættelsen af et nyt og mere realistisk ambitionsniveau med en årlig vækstrate på 0,5 procentpoint i søgningen til erhvervsuddannelser i kommunens 9. og 10. klasser.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Sagsfremstilling

Baggrund:

Ungdomsuddannelse og i særdeleshed erhvervsuddannelse har i stadig stigende grad national og kommunal bevågenhed. Det skyldes et vedvarende fald i søgningen til erhvervsuddannelserne og mangel på faglærte i erhvervslivet. Udfordringen er løbende blevet adresseret politisk gennem reformer, aftaler og fastsættelse af nationale målsætninger. På landsplan er fastsat følgende målsætninger for søgningen til erhvervsuddannelser i regeringsaftalen vedr. Erhvervsskolereformen:

- 2020: mindst 25 % af de unge skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse
- 2025: mindst 30 % af de unge skal vælge en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse

I 2022 er det 20 % på landsplan, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter 9. og 10. klasse, og dermed er der fortsat langt til, at indfri den nationale målsætning.

Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget har fælles målsætninger i form af kommunale effektmål på grundskole- og ungdomsuddannelsesområdet, herunder med Odensemålet "Børn og unge bliver klar til fremtiden. Her deler Børn- og Ungeudvalget og Beskæftigelses- og Socialudvalget et fælles effektmål "Flere unge får en uddannelse".

Børn- og Ungeudvalgets indikatorer er:

- Andel unge, der vurderes uddannelsesparat efter grundskolen
- Andel unge, der vælger en erhvervsuddannelse direkte efter grundskolen

Beskæftigelses- og Socialudvalgets indikatorer er:

- Andel unge, der gennemfører en ungdomsuddannelse
- Andel unge, der gennemfører en erhvervsuddannelse

Der er altså en sammenhæng mellem de kommunale måltal for erhvervsuddannelser, som udvalgene skal drøfte, og udvalgenes respektive indikatorer i forhold til erhvervsuddannelserne.

Aktuelle søgetal til ungdomsuddannelser i Odense Kommune marts 2022

I 2022 er andelen af elever i Odense Kommune, der har søgt en gymnasial uddannelse faldet med 0,3 procentpoint til 75,9 %. Årets søgetal til erhvervsuddannelser ligger på 15,1 % Søgningen til erhvervsuddannelserne er faldet med 0,8 procentpoint i sammenligning med søgningen i 2021. Andelen af unge, der søger 10. klasse er steget markant med 4,3 procentpoint til 62,9 %. På landsplan er søgningen til erhvervsuddannelser fastholdt på samme niveau som sidste år, og søgningen til gymnasiale uddannelser er faldet med 0,5 %. På landsplan er der en stigning på 1,0 procentpoint til 10. klasse. Dette fremgår af oversigten over årets søgetal vedlagt som bilag 1. Der er følgende hovedtendenser i søgetallene i Odense Kommune:

- Søgningen til erhvervsuddannelserne har ligget forholdsvis stabilt med et gennemsnit over de seneste fem år (2018-22) på 16,3 %.
- I 2022 er andelen der søger en erhvervsuddannelse på landsplan fastholdt på samme niveau med 0,1 procentpoint og ligger på 20 %. I Odense har der været et fald, og det er ikke lykkedes at vende udviklingen, så vi når det fastsatte måltal.
- I de øvrige større universitetsbyer ligger andelen der søger en erhvervsuddannelse også under landsgennemsnittet. I Aalborg søger 19,6 % en erhvervsuddannelse, i Århus søger 13,2 % og i København ligger andelen på 11,4 %. På linje med Odense har de større universitetsbyer historisk set en større søgning til de gymnasiale uddannelser og derefter videregående uddannelser, i forhold til søgningen til erhvervsuddannelsesområdet.
- Der er en større andel elever, der søger erhvervsuddannelse efter 10. klasse (16,3 %) end i 9. klasse (13,1 %) Siden 2020 har der været en stigning på 1,2 % af eleverne i 9. klasse, der søger erhvervsuddannelse. I 10. klasse har der været et fald på 4,2 % i andelen af elever, der søger erhvervsuddannelse. En del af forklaringen på nedgangen i søgningen til erhvervsuddannelser kan derfor findes i 10. klasse.

Søgemønsteret til erhvervsuddannelserne i Odense skal ændre sig markant i de kommende år, hvis de nuværende måltal med en vækstrate på 0,9 procentpoint skal nås.

Børn- og Ungeforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen anbefaler derfor, at udvalgene drøfter fastsættelsen af et mere realistisk ambitionsniveau med en udvikling på 0,5 procentpoint pr. år i søgningen til erhvervsuddannelserne.

Med en udvikling på 0,5 procentpoint pr. år i søgningen til erhvervsuddannelser fra 2022–2027 med afsæt i 2022 vil måltallet i 2027 være 17,6 % unge, der søger en erhvervsuddannelse. Det er en samlet stigning på 2,5 procentpoint i perioden 2022-2027. Odense Kommune arbejder kontinuerligt med en bred vifte af aktiviteter og indsatser, der er rettet mod at øge søgningen fra grundskolen til erhvervsuddannelserne. Bilag 2 beskriver indsatserne på området.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Søgetal 2022 - Odense

Bilag 2 Oversigt over EUD-fremmende indsatser - Odense

Punkt 9: C-sag: Drøftelse af beskæftigelsespolitik, Beskæftigelsesplan 2023-2024 og udvalgsmaal

15.00.15-A00-1-22

Resume

Udvalget godkendte på mødet den 26. april 2022 tids- og procesplan for udarbejdelse af beskæftigelsespolitik, beskæftigelsesplan og reviderede udvalgsmaal. På dagens møde skal udvalget have den indledende drøftelse af udvalgsmaal samt indhold, retninger og målsætninger i beskæftigelsespolitikken.

Senest med udgangen af 2022 skal udvalget have drøftet indhold, retninger og målsætninger på beskæftigelsesområdet. Dette skyldes, at det er lovpligtigt at beskæftigelsesplanen for de kommende år er godkendt inden udgangen af det indeværende år. Foruden en ny beskæftigelsesplan skal processen også ende med tilblivelsen af en ny beskæftigelsespolitik og reviderede udvalgsmaal. Udvalget skal første gang drøfte en ny beskæftigelsesplan på udvalgsmødet den 27. september.

Udvalgsmaal, beskæftigelsespolitik, beskæftigelsesplan er tæt koblet sammen. Dette ved, at udvalgsmaaleene er et udtryk for udvalgets ambitionsniveauer og effektopfølgning på arbejdet med indsatserne i beskæftigelsespolitikken og beskæftigelsesplanen. Den nye beskæftigelsespolitik sætter rammen for en ny beskæftigelsesplan, som konkretiserer beskæftigelsesindsatsen i 2023 og 2024.

Siden udvalget vedtog den seneste beskæftigelsespolitik og beskæftigelsesplan i november 2020, er ledigheden faldet og afstanden til landsgennemsnittet reduceret. Erhvervsfrekvensen er samtidig steget, og afstanden til landsniveauet er faldet. Der er stadig behov for at have en klar politisk retning og tydelige ambitioner for beskæftigelsesindsatsen for at fortsætte den gode udvikling, som beskæftigelsesområdet har været gennem i en årrække. Ligeledes er der behov for at adressere de udfordringer, som en faldende ledighed medfører, herunder stigende efterspørgsel på arbejdskraft, men også at bruge muligheder for at endnu flere odenseanere kan blive en del af arbejdsfællesskabet.

INDSTILLING

Beskæftigelses- og Socialforvaltningen indstiller, at udvalget drøfter indhold, retninger og ambitioner for reviderede udvalgsmaal og beskæftigelsespolitik.

Beslutning

Sagen blev udsat.

Sagsfremstilling

I oktober 2019 vedtog byrådet Budget 2020, som samtidig betød, at der kom 10 nye Odensemål. I forlængelse af de nye Odensemål reviderede udvalgene efterfølgende deres udvalgsmaal. Odense Byråd vedtog i november 2020 Beskæftigelsespolitikken "Odense i Job – sammen om beskæftigelse" og Beskæftigelsesplan 2021-2022.

Reviderede udvalgsmaal

De udvalgsmaal, som udvalget i sidste ende vælger, vil være gennemgående for en ny beskæftigelsespolitik, strategierne og Beskæftigelsesplan 2023-2024.

Da arbejdet med nye Odensemål ikke vil være afsluttet, inden beskæftigelsespolitikken og Beskæftigelsesplan 2023-2024 skal træde i kraft den 1. januar 2023, foreslår forvaltningen, at de reviderede udvalgsmaal bliver udarbejdet med skelen til de nuværende (gældende) Odensemål.

De nuværende udvalgsmaal:

- Ledigheden skal falde
- Flere unge får en uddannelse
- Flere klar til job
- Flere socialt udsatte har et godt liv
- Ingen boligområder på ghettolisten

Beskæftigelsespolitikken

Beskæftigelsespolitikken sætter retningen for Odense Kommunes beskæftigelsesindsats og bygger på de politiske vedtagne strategier Strategi for samarbejdet med virksomhederne, Opkvalificeringsstrategien, Handleplanskataloget for mødet med borgeren og Strategien for det rummelige arbejdsmarked.

Beskæftigelsesplanen

Beskæftigelsesplanen er den overordnede politiske plan for de kommende to års beskæftigelsesindsats. Planen er lovbestemt og skal godkendes af byrådet. Beskæftigelsesplanen konkretiserer de politiske ønsker for, hvordan forvaltningen skal tilrettelægge og prioritere beskæftigelsesindsatsen.

På mødet bliver udvalget præsenteret for den nuværende beskæftigelsesplan og det lovpligtige indhold. Udvalget skal i løbet af processen drøfte og beslutte, hvilket temaer og indsatsområder, som forvaltningen skal sætte fokus på i en ny beskæftigelsespolitik og Beskæftigelsesplan 2023-2024.

Fælles Fynsk Strategi 2023

Fælles Fynsk Beskæftigelsesforum udarbejder et fælles fynsk strategipapir som rammesætter en række fælles indsætter, som skal understøtte beskæftigelsesindsatsen på tværs af de fynske kommuner. Udvalget vil forventeligt blive præsenteret for strategipapiret i november 2022. Herefter kan udvalget vælge at vedlægge dette til Beskæftigelsesplan 2023-2024. Dette som adressering af udfordringer som kommunerne ønsker at løse i fællesskab.

Lovpligtigt indhold i beskæftigelsesplanen

Beskæftigelsespolitiske mål

Beskæftigelsesplanen skal udarbejdes med udgangspunkt i de vejledende beskæftigelsespolitiske mål (ministermål), der bliver udmeldt af beskæftigelsesministeren. De beskæftigelsespolitiske mål sætter fokus på nogle områder, som regeringen vurderer, er vigtige i den kommunale beskæftigelsesindsats. De beskæftigelsespolitiske mål vil indgå i drøftelsen. Beskæftigelsesministeren har på nuværende tidspunkt endnu ikke udmeldt beskæftigelsespolitiske mål for 2023.

Repatriering

Kommunen skal som en fast del af beskæftigelsesplanen beskrive, hvordan kommunen arbejder med rådgivning og information om repatriering efter repatrieringsloven.

Resultatrevision

I grundlaget for udarbejdelse af beskæftigelsesplanen indgår en resultatrevision, som viser resultater og effekter af beskæftigelsesindsatsen i jobcenteret i det forudgående år.

Økonomi

Denne sag har ikke konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Beskæftigelsespolitik, Odense i Job - sammen om beskæftigelse

Beskæftigelsesplan 2021-2022

Punkt 10: C-sag: Hovedgreb i udviklingen af Fremtidens Vollsmose

00.15.00-A00-20-19

Resume

Denne sag handler om en drøftelse af hovedgrebene i udviklingen af fremtidens Vollsmose. Vollsmose er i markant forandring som følge af de tre hovedgreb; fysiske forandringer, til- og fraflytning og udlejningskriterier samt flere i job og uddannelse. Herudover er verdens bedste robotskole og nye børnehuse under etablering.

For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose, og sikre at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne med udgangspunkt i Den sidste Vollsmoseplan og Realiseringsplanen opstillet forslag til yderligere hovedgreb i omdannelsen af Vollsmose for budget 2023.

Hovedgrebene understøtter visionen om at skabe et blandet by- og boligområde, der er attraktivt og velfungerende for borgere og investorer, og som kan tiltrække og fastholde beboere. De tre oprindelige hovedgreb fastholdes (1-3), og der foreslås yderligere to til drøftelse (4-5).

Hovedgrebene i 2023 foreslås at være:

1. De fysiske forandringer i området
2. Til- og fraflytning og udlejningskriterier
3. Flere i job og uddannelse
4. Flere arbejdspladser og attraktioner i Vollsmose
5. Styrke civilsamfundet

Økonomiudvalget har drøftet hovedgreb i udviklingen af fremtidens Vollsmose den 21. april 2022. Efter tilretning af sagen på baggrund af kommentarer fra Økonomiudvalget, sendes sagen til drøftelse i fagudvalgene med henblik på fagudvalgenes input til de to hovedgreb.

Fagudvalgene opfordres også til at byde ind med indsatser, der vedrører delprogrammer i Realiseringsplanen, som ligger under de enkelte udvalg, hvis det vurderes at være vigtigt på nuværende tidspunkt af transformationen i Vollsmose. Forslag der medfører udgifter til drift forventes afholdt inden for egen ramme.

Efter møderne i fagudvalgene vil kommentarer herfra blive bragt mundtligt videre til Økonomiudvalget, når forslagene til hovedgreb i udviklingen af Fremtidens Vollsmose igen bliver forelagt til drøftelse i Økonomiudvalget den 25. maj 2025.

INDSTILLING

Borgmesterforvaltningen indstiller i samarbejde med **Børne- og Ungeforvaltningen, Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, Ældre- og Handicapforvaltningen, By- og Kulturforvaltningen, Klima- og Miljøforvaltningen og Sundhedsforvaltningen**, at de respektive fagudvalg drøfter:

1. Mulige hovedgreb for udviklingen af Fremtidens Vollsmose i relation til budget 2023.
2. Behov for yderligere indsatser relateret til udvalgets andel af delprogrammerne i Realiseringsplanen i relation til budget 2023.

Beslutning

Beskæftigelses- og Socialudvalget drøftede sagen.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Sagsfremstilling

Baggrund

Den politiske aftale "Den sidste Vollsmoseplan" fra 2018 beskriver de politiske ambitioner for, hvordan Vollsmose skal omdannes fra et udsat boligområde til en attraktiv, blandet bydel. En bydel, hvor befolkningssammensætningen og de sociale normer afspejler resten af Odense. Og hvor det i højere grad end i dag er muligt at bryde den negative sociale arv.

Vollsmose er i gang med en positiv forandring. Fra en fortid som ghettoområde til en fremtid som en blandet, bæredygtig bydel med fællesskaber, der fremmer et rigt og aktivt hverdagsliv. Kombinationen af fysiske forandringer, øget beskæftigelse og et socialt løft sikrer, at Vollsmose bliver en attraktiv og velfungerende bydel for nuværende og kommende beboere.

Den fysiske transformation er drivende for hele udviklingen af Vollsmose, og har stor betydning for at tiltrække investorer. Vollsmose er i markant forandring som følge af de tre hovedgreb; fysiske forandringer, til- og fraflytning og udlejningskriterier samt flere i job og uddannelse. Kommunen har iværksat en fremskudt beskæftigelsesindsats i Vollsmose, der skal nedbringe ledigheden. Herudover er verdens bedste robotskole og nye børnehuse under etablering.

I bilag 1 findes en oversigt over status på indikatorer i 2021, der viser fremgang på de fleste parametre. Parallelsamfundskriterierne viser, at andelen uden tilknytning til arbejdsmarkedet falder, gennemsnitsindkomsten stiger langsomt, mens andelen af dømt og andelen kun med grundskole falder. Som planlagt er der endnu ikke ændret i boligsammensætningen, men de fysiske forandringer er allerede tydelige med anlæg af bygaden, igangværende renoveringer og nedrivninger.

Forslag til drøftelse af to nye hovedgreb

For at understøtte en fortsat positiv udvikling i Vollsmose, og sikre at de politiske målsætninger indfries, har forvaltningerne med afsæt i Den sidste Vollsmoseplan og Realiseringsplanen opstillet forslag til yderligere hovedgreb i omdannelsen af Vollsmose for budget 2023. Målsætningerne for børn og unge om at være fagligt på niveau i 2025 med resten af Odense kan dog ikke forventes indfriet i 2025. Med yderligere tiltag kan målsætningerne indfries med forsinkelse.

Hovedgrebene understøtter visionen om at skabe et blandet by- og boligområde, der er attraktivt og velfungerende for borgere og investorer, og som kan tiltrække og fastholde beboere. De tre oprindelige hovedgreb fastholdes (1-3), og der foreslås yderligere to til drøftelse (4-5).

Hovedgrebene i 2023 foreslås at være:

1. De fysiske forandringer i området
2. Til- og fraflytning og udlejningskriterier
3. Flere i job og uddannelse
4. Flere arbejdspladser og attraktioner i Vollsmose
5. Styrke civilsamfundet

En nærmere beskrivelse af de foreslåede hovedgreb udfoldes længere nede.

Faser og målgrupper

Hovedgrebene indtænkes i forhold til faserne i realiseringsplanen.

Hovedgrebene skal bidrage til væsentlige fysiske forandringer i Vollsmose samt understøtte følgende centrale målgrupper:

Nuværende beboere

Beboerne i Vollsmose skal have de samme muligheder som i resten af Odense, og den negative sociale arv skal brydes. Vi løfter de nuværende beboere for at sikre, at de får lige muligheder. Det mindsker samtidig gabet til nye tilflyttere. Det gør vi ved målrettede indsatser indenfor beskæftigelse, tryghed, børn og unge, kultur og fritid, sundhed samt civilsamfundet. Den fysiske omdannelse bidrager med bedre rammer, grundlaget for stærke institutioner og giver øget tryghed for nuværende og kommende beboere, ligesom omdannelsen sikrer, at Vollsmose åbnes og integreres bedre med den omkringliggende by.

Fraflyttere

I takt med den fysiske transformation af Vollsmose sker en markant fraflytning. Her er der fokus på, at fraflytterne falder godt til i deres nye boligområde og lokalsamfund med hensyn til blandt andet arbejdsliv, skolegang og kultur- og fritidsliv. Igangværende beskæftigelsesindsatser følger borgeren til det nye boligområde. Kommunens normalsystem håndterer som udgangspunkt, hvis der opstår særlige udfordringer. Særligt sårbare borgere eller familier kan få hjælp af en boligsocial brobygger. Samtidig har vi med boligorganisationerne i udlejningsaftalen fokus på, at der ikke opstår nye udsatte boligområder andre steder i Odense.

Tilflyttere

Den fysiske transformation med nye ejer- og boligformer, mere service og erhverv, kommunale arbejdspladser samt stærkere institutioner skal tiltrække nye beboere. Der er fokus på at styrke Vollsmoses omdømme og skabe nye attraktioner, så nye beboere får øjnene op for bydelen. Der er fokus på at understøtte civilsamfundet og skabe rammer for nye fællesskaber, så der kommer et socialt mix mellem nuværende og kommende beboere. Tilflytning reguleres af udlejningskriterier for både almene og nye private lejeboliger.

Beskrivelse af de 3 nuværende hovedgreb

1. De fysiske forandringer i området

De fysiske forandringer er drivende for udviklingen af Vollsmose, og er allerede nu begyndt at tage form. De fysiske forandringer består blandt andet af ændret infrastruktur, herunder den nye bygade der blev indviet i 2020, nedrivning af 1.000 almene boliger og renovering af de øvrige boliger samt opbygning af Vollsmose i form af nye private boliger og institutioner. Forandringerne foretages i samarbejde mellem Odense Kommune, boligorganisationerne Civica og FAB samt private investorer. En del af samarbejdet er planlagt til at foregå i det fælles arealudviklingselskab, som planlægges etableret i 2022, hvor Odense Kommune har afsat midler til at gøre arealer klar til det planlagte indskud i selskabet.

Hovedgrebet berører hovedsageligt nuværende beboere og tilflyttere, og er den primære løftestang i forhold til at skabe de fysiske rammer for den nye bydel.

2. Til- og fraflytning og udlejningskriterier

Området Vollsmose og Vollsmoses beboergruppe forandres markant via til- og fraflytning i omdannelsesperioden, hvor der både vil være et markant fald i antallet af nuværende beboere i Vollsmose og en relativt stor udskiftning i beboergruppen. Det sker som følge af, at der er færre boliger i en midlertidig periode samt at beboere, der overvejer at fraflytte Vollsmose, fremskynder disse planer som følge af gener af de kommende 10 års omdannelse.

Tilflytterne er underlagt lovbestemte kriterier og fleksible udlejningskriterier, hvilket betyder, at boligorganisationerne skal afvise eller give fortrin til ansøgere efter visse kriterier. Boligorganisationerne skal afvise ansøgere, der ikke i forvejen er bosat i afdelingen, hvis boligsøgende eller ægtefæller modtager integrationsydelse, uddannelseshjælp eller kontanthjælp (lovbestemt i almenboligloven § 51 c). Endvidere er der aftalt fleksible udlejningskriterier i udlejningsaftalen, som betyder, at boligorganisationerne skal give fortrin til ansøgere og disses husstandsmedlemmer mellem 18 og 65 år, der er selvforsørgende eller under uddannelse, ansøgere og husstandsmedlemmer mellem 30 og 60 år med uddannelse over grundskoleniveau og ansøgere og husstandsmedlemmer over 15 år, som ikke er dømt for nærmere definerede lovovertrædelser.

De lovbestemte og de fleksible udlejningskriterier vil sikre, at Vollsmose over tid ikke længere vil være et udsat boligområde. Loven og aftalen med boligorganisationerne om de fleksible udlejningskriterier samt administrationen af disse er således et hovedgreb i omdannelsen af Vollsmose, der påvirker primært tilflyttere. Der forventes også fastsat fleksible udlejningskriterier for nyt privat udlejningsbyggeri.

3. Flere i job og uddannelse

Ledigheden er markant højere i Vollsmose end i det øvrige Odense. Det har store konsekvenser, både menneskeligt og økonomisk. Risikoen for, at den næste generation heller ikke får fodfæste på arbejdsmarkedet, er markant. Der er igangsat flere tiltag på beskæftigelsesområdet, og der ses allerede en positiv udvikling.

Målet er, at ledigheden i Vollsmose i 2028 skal matche det øvrige Odense. Denne ambition sætter rammen for den systematiske uddannelses- og beskæftigelsesindsats for beboere i Vollsmose, der står uden for arbejdsmarkedet. Ifølge kommunens egen opgørelse for 2021, var andelen af 18-64-årige på offentlig forsørgelse i Vollsmose 42,2 %. Til sammenligning var andelen for det øvrige Odense på 15,6 %. Samlet var der dermed 2,7 gange flere på offentlig forsørgelse i Vollsmose end i resten af Odense.

Hovedgrebet er således et opgør med en del af beboernes svage tilknytning til arbejdsmarkedet. Byrådet godkendte i 2019 et investeringsprojekt for henholdsvis jobparate og aktivitetsparate ledige. Det betyder, at alle ledige i Vollsmose modtager en beskæftigelsesindsats, der ligger over lovgivningens minimum. I budget 2022 er der afsat yderligere midler til projekt "Alle skal med i Vollsmose", der bygger ovenpå på det tidligere investeringsprojekt for aktivitetsparate.

Indsatserne henvender sig til alle beboere i Vollsmose, og følger med ved fraflytning fra bydelen. Det vurderes, at disse projekter medvirker betydeligt til at nedbringe ledigheden i Vollsmose.

Forslag til drøftelse af 2 nye hovedgreb

4. Flere arbejdspladser og attraktioner i Vollsmose

500 kommunale kontorarbejdspladser i Birkeparken og Egeparken er lejemål hos henholdsvis FAB og Civica, og de forsvinder som konsekvens af, at bygningerne nedrives.

Der er behov for et bydelshus / erhvervshus, der som minimum kan rumme 500 kommunale kontorarbejdspladser. Denne efterspørgsel kan med fordel suppleres med privat erhverv og udadvendte funktioner, som kan gøre det mere attraktivt at komme til Vollsmose og samtidig understøtte et hverdagsliv i bydelen. Ved at tænke anvendelsen af huset bredt kan det endvidere indeholde private virksomheder og andre funktioner, og kan fungere som en prototype på et multifunktionshus. Den brede anvendelse af huset vil spille ind i strategien for beboere og tilflyttere.

Bydelshuset / erhvervshuset kan suppleres med yderligere en attraktion placeret centralt i omdannelsesområdet. Dette kan være nu eller på et efterfølgende tidspunkt i omdannelsen af Vollsmose. Der kan arbejdes på at tiltrække en privat eller statslig institution, der kan være med til at skabe arbejdspladser eller en privat udadvendt funktion, som eksempelvis en højt profileret restaurant eller et hus med afsæt i det særegne for Vollsmose. Formålet er at skabe flere arbejdspladser i Vollsmose, tiltrække beboere og besøgende fra hele Odense samt at styrke hverdagslivet og fællesskaber i Vollsmose. Emnet kan med fordel medtages til drøftelser i relevante netværk, hvor mulighederne kan afdækkes.

Der kan også indtænkes aktiviteter eller udfoldelsesmuligheder i det store parkområde i Vollsmose, som kan anvendes til at bygge bro mellem Vollsmose og den øvrige by og måske udgøre et udflugtsmål i sig selv, der tiltrækker borgere fra hele Odense. Det foreslås afdækket, om allerede eksisterende events eller aktiviteter såsom motionsløb eller lignende kan tiltrækkes eller aktiveres til at benytte området/bydelen. En kommunikationsindsats vil i den forbindelse kunne skabe en positiv omtale af uudnyttede grønne arealer i Vollsmose.

Forslaget om dels et bydelshus / erhvervshus samt en attraktion henvender sig til strategien for alle tre centrale målgrupper. Beboere vil få glæde af mere byliv i bydelen, og samtidig vil ressourcestærke fraflyttere kunne fastholdes via aktiviteter og kulturliv. Det er også et væsentligt aktiv for tilflyttere, at der er mere hverdagsliv og aktivitet i bydelen.

Bydelshuset / erhvervshuset er nævnt i Den lovbestemte Udviklingsplan for Fremtidens Vollsmose og i budgetforliget i 2022. Der er i budgetprocessen for 2023 behov for en beslutning om midler til ekstra lejeudgifter til de 500 kommunale kontorarbejdspladser. Der arbejdes på at fastlægge et beløb.

Flere attraktioner i Vollsmose ses som private eller statslige investeringer. For at få skabt interesse kræver det i en indledende fase en indsats, hvor Odense Kommune arbejder for at få tiltrukket eksterne aktører. En indsats der som udgangspunkt kan indgå i det almindelige arbejde med tiltrækning og via deltagelse i relevante netværk på politisk eller administrativt niveau.

5. Styrke civilsamfundet

De overordnede strategiske beslutninger om forandringen af bydelen er truffet, Arealudviklingsselskabet planlægges etableret i 2022, og de fysiske forandringer er begyndt at tage form. Arealudviklingsselskabet vil på sigt arbejde med det sociale liv i bydelen, når der kommer ny bebyggelse og nye beboere, men allerede nu kan det være relevant at tage de indledende skridt for at få skabt grundlaget for bylivet i fremtidens Vollsmose. Samtidig er der stadig en stor andel beboere, der bor og skal leve deres liv i Vollsmose, mens hele omdannelsen står på i løbet af de næste 10 år. Også selv om der ses et fald i beboerantallet, som forventes at tiltage over de kommende år.

Der er på nuværende tidspunkt ingen samlet koordineret indsats for civilsamfundet i Vollsmose. Der ses derfor et behov for, at der udarbejdes en strategi for systematisk samspil med civilsamfundet og understøttelse af civilsamfundsaktiviteter. Den ønskede effekt er at styrke Vollsmoses omdømme, at tiltrække tilflyttere samt at fastholde ressourcestærke beboere igennem omdannelsesprocessen. Strategien kan med fordel udarbejdes i samarbejde med Arealudviklingsselskabet for at sikre den langsigtede effekt.

Det eksisterende foreningsliv i Vollsmose i dag er båret af enkelte ildsjæle. Der bør bygges videre på det eksisterende foreningsliv, holde det ved lige og udvikle det under transformationen i samspil med aktører uden for området, da foreningslivet er sårbart med ildsjæle, der risikerer at flytte og lokaler, der forsvinder. Det er væsentligt at sikre et aktivt civilsamfund, da aktiviteter i civilsamfundet, iværksætterprojekter og events kan bidrage til at udvikle Vollsmoses byliv og sociale dimension samtidig med, at Fremtidens Vollsmose tager fysisk form over de kommende år.

På kort sigt foreslås at fokusere på at sikre fysiske rammer til foreninger og iværksættere og at gøre det nemt at anvende de eksisterende tilskudsmuligheder.

Tomme eller midlertidigt tomme lokaler bør indtænkes som platform for midlertidige aktiviteter, der kan være med til at understøtte bylivet, mens transformationen står på. Foreninger, iværksættere og kulturaktører fra hele Odense kan inviteres til at stå for aktiviteter, der understøtter udviklingen af Vollsmose, og de lokale ressourcer i Vollsmose bør også bringes i spil i forbindelse med aktiviteterne. Der arbejdes også på et Frivillighus for ældre i Plejecenter Øst, hvor der allerede er stor tilslutning fra foreninger, der står klar til at bruge lokalerne.

Adgangen til de eksisterende tilskudsmuligheder bør tydeliggøres og formidles bredt. Meningsfuld samskabelse mellem aktører i og udenfor området vil styrke brobygningen mellem Vollsmose og den øvrige by. Det vil medvirke til at dreje fortællingen om Vollsmose, så bydelen kan tiltrække nye beboere.

Forslaget henvender sig til både nuværende beboere i Vollsmose og tilflyttere, men også fraflyttere kan være vigtige for at fastholde et eksisterende engagement i bydelen. En styrkelse af civilsamfundet taler ind i strategierne for alle tre centrale målgrupper i Vollsmose.

Finansieringen af en styrkelse af civilsamfundet kan ske under det enkelte udvalg i den almindelige prioritering af tildeling af lokaler samt ved ansøgning om tilskud efter reglerne i § 18 og § 79 i serviceloven, da der primært er

tale om udgifter til husleje og drift af de lokaler, der kommer i spil. Derudover vil der i det almindelige arbejde skulle prioriteres kommunikationsindsatser og et tværgående samarbejde mellem forvaltningerne, hvor fokus er at understøtte og aktivere bylivet i Vollsmose.

Økonomi

Denne sag har ikke økonomiske konsekvenser for Odense Kommune, herunder for kommunens kassebeholdning.

Bilag

Bilag 1 Status indikatorer programniveau 20220331

Punkt 11: D-sag: Nøgletal på beskæftigelsesområdet

15.00.00-P05-11-21

Resume

Beskæftigelses- og Socialudvalget præsenteres for ledighedstal fra marts 2022 fra Danmarks Statistik. Ledighedstallene offentliggøres 29. april 2022.

Endvidere præsenterer forvaltningen øvrige relevante nøgletal for Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 12: D-sag: Introduktion til Rådet for Socialt Udsatte

15.00.00-A00-10-18

Resume

Odense Kommune nedsatte i sommeren 2007 det første lokale råd for socialt udsatte i Danmark. I denne sag får udvalget en introduktion til Rådet for Socialt Udsatte i Odense. Rådet for Socialt Udsatte i Odense kaldes også ofte Udsatterådet. Begge betegnelser er korrekte.

Fællesmøde med rådet på dagens udvalgmøde

Efter hvert kommunalvalg sammensættes et nyt råd, som sidder i en 4-årig periode. Det er rådmanden for Beskæftigelses- og Socialforvaltningen, der har ansvar for at sammensætte rådet. På dagens udvalgmøde mødes udvalget med rådet, som er udpeget for perioden 2022-2025.

Rådets formål

Rådet for Socialt Udsatte er de udsattes talerør i forhold til det sociale område i Odense. Rådet skal forstærke det fælles ansvar for udsatte i Odense - såsom borgere i hjemløshed, borgere med et misbrug, borgere der er prostituerede, borgere med en sindslidelse. Det sker eksempelvis via deltagelse i debatten på området og gennem dialog og samarbejde med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen og Beskæftigelses- og Socialudvalget.

Rådets arbejde

Rådet mødes fire gange årligt og har minimum en gang årligt et møde med Beskæftigelses- og Socialudvalget. Herudover har rådet løbende kontakt og samarbejde med Beskæftigelses- og Socialforvaltningen omkring udsatteområdet i Odense. Der er enighed på tværs af Udsatterådet og Beskæftigelses- og Socialforvaltningen om, at de største effekter af Udsatterådet opnås ved, at rådet aktivt selv kan tage sager op, samt at rådet generelt involveres så tidligt som muligt i beslutningsprocesser, fremfor "blot" at afgive hørings svar til sidst i en proces. Derudover deltager rådet i forskellige relevante møder, workshops, konferencer med videre lokalt, regionalt og nationalt. Herunder blandt andet de årlige møder mellem lokale udsatteråd og det nationale Rådet for Socialt Udsatte. Principper for samarbejdet mellem Udsatterådet og forvaltning samt udvalg er beskrevet i bilag 1. Principperne er besluttet af Beskæftigelses- og Socialudvalget på udvalgmødet den 18. august 2018.

Rådets sammensætning

Rådet er bredt sammensat af forskellige repræsentanter, der alle har en viden og indsigt i socialt udsattes levevilkår. Den brede sammensætning skal sikre, at der er så mange vinkler på dét at være socialt udsat som muligt. I perioden 2022-2025 består rådet af disse rådsmedlemmer:

- Lise Færch, Formand
- Mette Guul, KFUK's Sociale Arbejde, Reden Odense - Næstformand
- Bjarne Christensen, Sind Fyn
- Marianne Kragmann, KFUM's Sociale Arbejde, Café Paraplyen
- Kaj Skjølstrup, Kirkens Korshær Odense
- Pia Nedergaard, SAND
- Kim Balsløv, Psykiatrisk Afdeling OUH
- Lenna Vogn Petersen, University College Lillebælt
- Per Franch, Fyns Politi
- Jacob Michaelsen, Fyns Almennyttige Boligselskab
- Nauja Bianco, Det Grønlandske Hus
- Michael Hansen, Den Sociale Udviklingsfond
- Furkan Altintas, Ungdommens Røde Kors

Beslutning

Orientering givet sammen med punkt 16.

Bilag

Bilag 1 Principper for samarbejdet

Punkt 13: D-sag: Status på indsatsen til fordrevne fra Ukraine

15.40.00-G01-1129-22

Resume

Beskæftigelses- og Socialudvalget får på mødet en status på forvaltningens indsats til fordrevne fra Ukraine.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 14: D-sag: Aktuelle sager

85.02.02-G01-2-21

Resume

Mundtlig orientering:

Beslutning

Orientering givet.

Udvalgsmedlem Marlene Ambo-Rasmussen deltog ikke i behandlingen af dette punkt.

Punkt 15: D-sag: Tema: Unge

00.22.04-P35-20-22

Resume

TemadrÅftelsen handler denne gang om unge. TemadrÅftelsen finder sted i ErhvervsTanken, som er et samarbejde mellem Odense Kommune og de fem fynske erhvervsskoler - Kold, Syddansk Erhvervsskole, Dalum Landbrugsskole, Tietgen Business og Social- og Sundhedsskolen Fyn. Derudover er den forberedende grunduddannelse (FGU) Fyn ogsÅ med i samarbejdet.

Udvalget vil under besÅget blive prÅsenteret for formÅlet med ErhvervsTanken og Teknologidagen. Derudover vil fokus under besÅget vÅre pÅ de indsatser, som forvaltningen har mÅlrettet de unges overgang til og fastholdelse i ungdomsuddannelse. Udvalget vil ogsÅ fÅ en prÅsentation af beskÅftigelses- og uddannelsesrettede tilbud til unge pÅ uddannelseshjÅlp.

Beslutning

Orientering givet.

Punkt 16: D-sag: Fællesmøde mellem Beskæftigelses- og Socialudvalget og Udsatterådet

15.00.00-A00-10-18

Resume

På fællesmødet fremlægger Rådet for Socialt Udsatte i Odense deres årsrapport og drøfter den med udvalget. Årsrapporten afsluttes med en række punkter, som rådet ønsker at drøfte med udvalget. Punkterne til drøftelse fra årsrapporten er indsat nedenfor.

Punkter til drøftelse fra rådets årsrapport

Hjemløseaftale

Rådet ønsker at drøfte hjemløseaftalens betydning for Odense. Særligt ønsker rådet at drøfte, hvordan vi sammen med de nye muligheder i en hjemløseaftale fremover lykkes med at tilbyde byens udsatte de rette boligløsninger og støttemuligheder.

Varmestue Bolbro

Rådet ønsker at drøfte status på etableringen af en ny varmestue i Bolbro, herunder vigtigheden af at der snarest etableres de politisk aftalte nye rammer for varmestuen.

Fælles fokus, drøftelse og samarbejde på tværs af Beskæftigelses- og Socialområdet, Ældre- Handicapområdet og Sundhedsområdet

Rådet opfordrer udvalget til at arbejde for et fælles set-up, så Udsatterådet og et evt. nyt Råd for mental sundhed sammen årligt kan mødes med ikke kun Beskæftigelses- og Socialudvalget, men også med Ældre- og Handicapudvalget og Sundhedsudvalget. Der bliver flere og flere ældre udsatte i Danmark, og det gælder også for Odense. Det er vigtigt, at vi her i Odense sammen på tværs af forvaltningsskel og udvalg er gode til at møde dem med den rette tilgang og den rette støtte. Tilsvarende er ulighed i sundhed på grund af socialt udsathed et vigtigt og konstant aktuelt tema, som er relevant at drøfte på tværs af forvaltningsskel og udvalg. Ligesom psykiatriområdet også er det.

Østerbro og Banegårdspladsen

Rådet ønsker at drøfte, hvordan vi fremover bedst lykkes med i tråd med Strategi for Den inkluderende by og Housing First at finde gode løsninger for de udsatte lokalt i Østerbroområdet. Herunder gode løsninger vedrørende hellesteder og gårdspladsen ved stofbehandling til voksne. Tilsvarende vil rådet gerne drøfte status og indsatser for udsatte ved Banegårdspladsen.

Beslutning

Orientering givet.

Bilag

Rådet for Socialt Udsatte - Årsrapport 2021